

Falcaria vulgaris Berhn., родини ранникові – *Linaria vulgaris* L. та ін.

На обстежених нами суходільних луках виявлено види, не характерні цим типам рослинності. Так, нами були виявлені непоодинокі зарості *Ambrosia artemisiifolia* L., *Chenopodium album* L., *Anisantha tectorum* L. та ін. Наявність видів рослин, не властивих лучним фітоценозам, свідчить про їхнє руйнування та можливі зміни у флористичному складі в майбутньому.

Література

1. Орлова Л. Д. Екоморфна насиченість біо- і ценоморф лучних фітоценозів Лівобережного Лісостепу України. Питання степового лісознавства та лісової рекультивації земель. 2013. Вип. 42. С.36-45.

ВІДДІЛ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН БОТАНІЧНОГО САДУ ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.Г. КОРОЛЕНКА

*Сагайдак В., Гомля Л.
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка, Україна*

Здоров'я – це запорука щасливого життя, тому нам необхідно приділяти велику увагу його збереженню. Але що ж робити, якщо ти вже захворів? На допомогу приходять таблетки, порошки, креми, мазі, краплі та сиропи і майже кожна ця форма медичних препаратів містить у своєму складі діючу речовину рослинної субстанції.

Ботанічний сад Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка налічує величезну кількість представників рослинного світу, які використовуються у медицині. На ділянках, в колекційному відділі, в оранжереях можна знайти чимало як добре відомих, так і мало поширених цілющих рослин, які використовуються як в науковій, так і в народній практиці для лікування та попередження хвороб.

Серед добре всім відомої і уживаної на Україні лікарської деңдрофлори потрібно вказати на такі: дуб звичайний, ясен звичайний, березу бородавчасту, горіх грецький, липу серцелисту, сосну звичайну, абрикос звичайний, аронію чорноплідну, барбарис звичайний, види глодів, шипшин, шовковиці, груш, яблунь, слив, бузину чорну, калину звичайну, бузок звичайний, ліщину звичайну.

Разом з тим, терапевтичними властивостями володіють і екзотичні інтродуковані представники дерев та кущів. Наприклад, екстракт листків гінґо дволопатевого поліпшує кровообіг, відвар та настої бархата амурського використовують при пневмонії і туберкульозі, а плоди – як глистогінний засіб. Листя і плоди гледичії

колючої застосовують при гіпертонії і виразці шлунку. Плоди актинїдії коломикта – дводомної декоративної ліани з великими цілісними листками – містять вдвічі більше вітаміну С, ніж у шипшині.

Одна-дві ягідки задовольняють добову потребу в цьому вітаміні і заміняють, таким чином, приблизно 100 г лимона. До найцінніших вітамінних рослин належить обліпіха крушиновидна, плоди якої посідали почесне місце ще в медицині Давнього Сходу. Аскорбінової кислоти в них стільки ж, скільки в ягодах смородини, але на відміну від останньої цей вітамін у рослині міститься у вільному стані й тому засвоюється краще. Крім того, в плодах обліпіхи відсутній фермент, що руйнує цей вітамін. Тому він дуже стійкий і зберігається при переробці. З лікувальною метою також використовуються шишкоягоди, молоді гілки та деревина ялівця звичайного. Вживається як сечогінний, дезинфікуючий, відкашлюючий засіб, а також засіб, що покращує травлення.

Серед маловідомих трав'янистих видів із терапевтичними властивостями перш за все слід назвати аммі зубну. Ця зонтична сильногалузиста рослина використовується при лікуванні серцевих захворювань. Основна діюча речовина – келлін – міститься у плодах і розширяє судини серця, знижує тонус м'язових органів (бронхів, шлунка). Добре відомою на сьогодні рослиною є ехінацея. На ділянках зростають два види: ехінацея пурпурова та бліда. Ця рослина здавна використовувалась у північноамериканській традиційній медицині для лікування обморожень, зміїних укусах, для загоювання ран. Препарати з рослини використовують при різних патологічних станах для підвищення імунітету. Вони вживаються при хронічних запальних процесах, порушеннях в обміні речовин і мають антибактеріальні, протівірусні і протинаркотичні властивості.

Література

1. Енциклопедичний довідник / Л-56 Відп. ред. А. М. Гродзінський. — К.: Видавництво «Українська Енциклопедія» ім. М. П. Бажана, Український виробничо-комерційний центр «Олімп», 1992. — 544 с : іл

СТАН ФАУНИ МОЛЮСКІВ УТЛЮКСЬКОГО ЛИМАНУ – ЯК НАСЛІДОК ДІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ

*Халіман І.О., Коваленко Д.В. Федюшко М.П.
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького, Україна*

Азовське море представляє собою важливий район Азово-Чорноморського басейну, в якому продовжується процес вселення чорноморських видів. Фауністичний моніторинг північно-західної частини Азовського моря дозволяє виявити види молюсків з